

Luiskat

<https://kaupunkitilaohje.hel.fi/kortti/luiska/>

Luiska on kulkuväylän osa joka johtaa tasanteelta tasanteelle. Luiskaa ei koskaan sijoiteta lähtemään suoraan ovelta, ilman tasannetta. Luiskan yhteydessä on aina myös helppokulkuiset portaat. Kortti sisältää luiskat, lepotasanteet, käsijohteet ja varoitusalueet.

Yleistä

Määräykset

RakMK F2

- Luiska on suunniteltava ja rakennettava turvalliseksi, riittävän väljäksi ja tarkoitukseensa soveltuvaksi.

RakMK G1

- Kerrostalossa, jossa ei ole hissiä, tulee asuinhuoneistoihin ja yhteisiin tiloihin johtavan portaan ja luiskan olla helppokulkuinen ja varustettu tarpeellisilla käsijohteilla. Sama koskee tontin tai rakennuspaikan välttämättömiä ulkoisia kulkuväyliä. Tällaisen rakennuksen kerrostasojen välisen portaan tulee lisäksi olla katettu, sen tulee saada riittävästi luonnonvaloa ja siinä tulee olla vähintään yksi välitasanne kerrostasanteiden välillä.

Suositukseset, ohjeet

- kun rakennuksen sisäänkäynnin yhteyteen rakennetaan luiska, tasoeron maanpinan ja lattian välillä ei tulisi olla yli 500 mm
- jos luiskan reuna ei ole ympäröivän maaston tasossa tai se ei rajoitus seinään, luiskan reunaan suositellaan 50 mm korkuinen suojareunus

Kaltevuus

Määräykset

RakMK F1

- Luiska saa olla kaltevuudeltaan enintään 8 % (1:12,5) ja pituudeltaan yhtäjaksoisena enintään kuusi metriä, jonka jälkeen kulkuväylällä tulee olla vaakasuora vähintään 2000 mm:n pituinen

välitasanne. Iman välitasanteita jatkuva luiska saa olla enintään 5 % (1:20) kalteva. Jos ulkotilassa olevaa luiskaa ei voida pitää sisätilassa olevaan luiskaan verrattavassa kunnossa, kaltevuutta vastaavasti loivennetaan.

Suosituks

- luiskassa ei ole sivukaltevuutta, hankekohtaisesti sallitaan 2 % sivukaltevuus.
- pituuskaltevuus esteettömyyden erikoistasolla korkeintaan 5 % (1:20) ja perustasolla 8 % (1:12,5).
- Luiskan on oltava kulkusuuntaan nähden suora.

Leveys

- luiskan leveys riippuu sen sijainnista ja käyttötarkoituksesta
- leveys ≥ 900 mm, suositus ≥ 1200 mm
- koneellisesti kunnossapidettävän luiska vähintään 2300 mm
- kaksikaistaisen luiskan vähimmäisleveys 1800 mm

Väli- ja ylätasanne

- luiskan alkamis- ja päättymiskohdassa on riittävästi tilaa pyörätuolilla kääntymiseen ja oven avaamiseen, syvyys 1800 mm ja leveys (halkaisijaltaan 1500 mm tila, sähköpyörätuolilla 2500 mm).
- Pitkissä luiskissa, joiden pituuskaltevuus on yli 5 %, tarvitaan 6 m välein vähintään 2 m pituinen välitasanne, jonka pituuskaltevuus on enintään 2 %
- jos luiska kääntyy, tarvitaan käänkökohdassa vaakasuora välitasanne

Kaiteet ja käsijohteet

Määräykset

RakMK F1

- Aulojen, muiden sisäisen liikenteen sekä ulkotilojen luiskien ja portaiden molemmille sivuille on asennettava helppokäyttöiset ja turvalliset käsijohteet. Johteiden tulee jatkua yhtenäisinä myös välitasanteiden osuudella.

RakMK F2

- Portaassa ja luiskassa käsijohde on asennettava koko pituudelle. Käsi johteen tulee olla mitoitettu niin, että siitä saa tukevan otteen. Käsijohteen pää on muotoiltava turvallisesti.
- Julkisissa ulko- ja sisätiloissa sekä liike- ja palvelutiloissa käsijohde on sijoitettava portaan tai luiskan molemmin puolin. Johteen tulee jatkuu yhtenäisenä välitasanteella.

RakMK G1

- Kerrostalossa, jossa ei ole hissiä, tulee asuinhuoneistoihin ja yhteisiin tiloihin johtavan portaan ja luiskan olla helppokulkuinen ja varustettu tarpeellisilla käsijohteilla. Sama koskeetontin tai rakennuspaikan välttämättömiä ulkoisia kulkuväyliä. Tällaisen rakennuksen kerrostasojen välisen portaan tulee lisäksi olla katettu, sen tulee saada riittävästi luonnonvaloa ja siinä tulee olla vähintään yksi välitasanne kerrostasanteiden välillä.

Suosituksset ja ohjeet

- käsijohteet ulotetaan 300 mm luiskan alkamis- ja päättymiskohdan ohi
- käsijohteiden materiaali sinkittyä tai ruostumatonta terästä
- Helsingin kaupungin Kevyen liikenteen tyyppikaidemalliston käsijohteet, piirustusnumerot 29400/750-759

Materiaalit

- luiskat päällystetään kuten muutkin siihen liittyvät päällystetyt alueet
- luiskan pinnan tulee olla kova ja tasainen, eikä se ole märkänäkään liukas
- poikkeamat tasaisuudessa saavat olla enintään 5 mm ja laattojen saumat saavat olla enintään 5 mm leveitä
- pinnoite voi olla esim. ristipäähakattua graniittilaatta tai hiekkapuhallettua betonikiveä
- metalliverkkoa käytettäessä sen rakojen leveys saa olla enintään 5 mm.

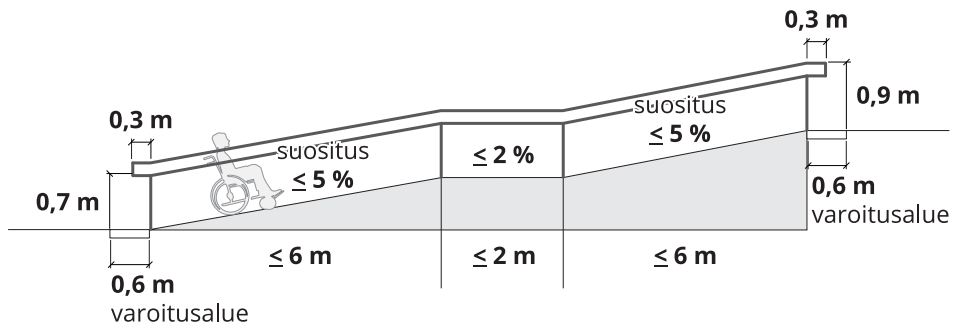
Havaittavuus

Suosituksset, ohjeet

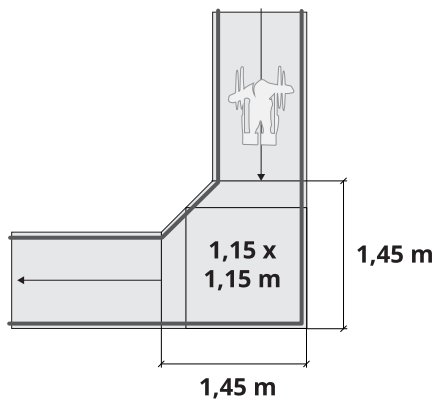
- luiska on tasaisesti valaistu ja se erottuu tummuuskontrastina kulkuväylän pintamateriaalista
- luiskan alkamiskohdassa on varoitusalue (tummuus- ja/tai materiaalikontrastivyöhyke), pituus 600 mm
- varoitusalueissa käytettävät materiaalit
 - luonnonkivilaatta (ristipäähakattu tai poltettu)

- sahattu nupukivi (ristipäähakattu tai poltettu)
- pesubetonikivi, betonikivi
- huomiolaatta (alueella jolla on sulanapitojärjestelmä).

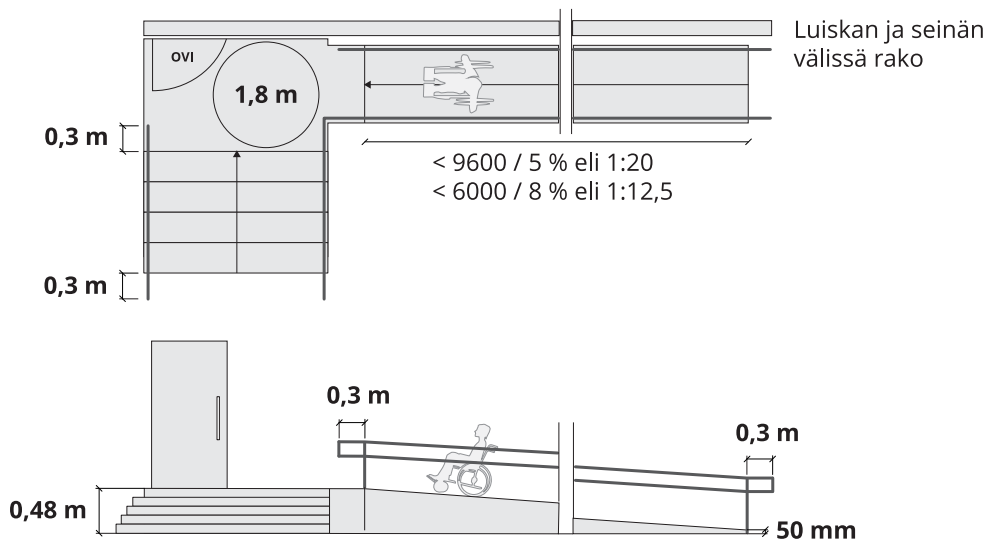
Kuvat

Luiskan kaltevuus

Lepotasanteen kohdalla kääntyvän luiskan mitoitus

Esimerkki sisäänkäynnin yhteydessä olevasta luiskasta 480:mm tasoerolla

Lisätiedot ja -lähteet

- SuRaKu-ohjekortit. 3. Tasoerot. Esteettömän ympäristön suunnitteluohjekortti
- Esteettömyyskriteerit, Luiskat
- RT 88-11018 Portaat ja luiskat, Rakennustietosäätiö 2011

Katso myös

[\(A\) Aidat ja kaiteet, Portaat](#)

Hakusanat

[käsijohde](#), [lepotasanne](#), [varoitusalue](#), [luiska](#), [luiskat](#)